

VOKIEČIŲ DIALOGAS

VOKIETIJOS SOCIALDEMOKRATŲ SUTIKIMAS ĮSILEISTI Į 'DIALOGĄ' SU SOVIETŲ PAKALIKAIS VOKIETIJOJE SUKĖLĖ VILČIŲ, KAD GAL IS TO BUS LAIMĖTA KOKIŲ LENGVATŲ TOS ZONOS GYVENTOJAMS. JUO LABIAU, KAD ORE JAUCIAMAS KĄŽKOKIO DIDELIO PASIKEITIMO KVAPAS, KURIS TAČIAU GALI PASIRODYTI APGAULINGAS.

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Kaip jau minėjome, vokiečių socialdemokratų partija (SPD) priėmė komunistų kontroliuojamos rytų zonos socialistinės vienybės partijos (SED) pasiūlymą pasikeisti kalbėtojų partijų susirinkimuose. Berlyno vyr. burmistras Willy Brandt kartu su savo pirmaisiais pavaduotojais Herbert Wehrner ir Fritz Erler važiuos kalbėti į SED mitingą Chemnitz, Saksonijoje. Kaip jau nurodėm, tai vargiai būtų įmanoma dar prieš pusę metų, bet dabar tas nutarimas buvo toks natūralus, kad Bonnos vyriausybei, kuriai socialdemokratai yra opozicijoje, aptarus tą reikalą, laikraščiai išėjo su tokiomis uniforminiais skambančios antraštelėmis:

"Bonn Bejaht Dialog mit der SED" (Frankfurter Rundschau);

"Bonn Bejaht Dialog mit parteien in der Zone" (Die Welt).

Idomu, kad akstinai priimtą komunistų pasiūlymą yra kilęs ne iš kokio vokiečio, bet amerikiečių rašytojo ir žurnalisto Cornelius Ryan.

Susilaukęs milžiniško pasisekimo su savo knyga apie invaziją į Normandiją -- "Ilgiausioji diena", Ryan dabar parašė kitą panašaus pobūdžio knygą apie Berlyno paėmimą -- "The Last Battle. Tą knygą autorius dedikavo taip:

"Toji knyga skirta atminimui jaunuolio, kuris gimė paskutinį karą mėnesį Berlyne. Jo vardas Peter Fechter. Jo tautiečiai jį 1962 metais pašovė kulkosvaiddžio šūviais ir leido jam

nukraujuoti prie tragiškiausio sąjungininkų pergalės paminklo -- Berlyno sienos."

Willy Brandt skaitė tą knygą atostogų metu baltųjų mėnesio pradžioje saulėtoje prancūzų Rivieroje. Tas įvadas jį paskatino priimti SED iššūkį. Reikia padaryti viską arba bent pabandyti, kad palengvinus zonos gyventojų likimą.

Susauktą partijos tarybos posėdį Brandtas atidarė mūsų čia minėta Ryano citata, kuri daugeliui dalyvių išspaudė ašaras. "Jūs galite sakyti, kad man galvoje auga rozinkos (ich hatte grosse Rosinen im Kopf) -- aiškino Brandtas -- tačiau man rodos, kad jei mes teisingai elgsimės, mes galime pasiekti tam tikrų lengvatų padalintas Vokietijos gyventojams."

Su partijos tarybos pritarimu Brandtas kreipėsi į vyriausybę, kuri tam sumanymui pritarė, nors ir su rezervu, kad:

"zonos valdytojai negali būti tinkami pašnekėsio partneriai laisvai išrinktų vokiečių kraštų vyriausių nariams" ir tai gali būti taikoma pačiam Willy Brandt kaip Berlyno burmistrui.

Tačiau vėliau įvyksime visų trijų didžiųjų partijų, krikščionių demokratų, socialdemokratų ir liberalų, susirinkime kanclerio Erhardo kabinete tas klausimas buvo išaiškintas, kad Brandt gali važiuoti.

Brandtas aiškino, kad SPD atstovaus visas Vo-

HAMILTONO CHORAS RUOŠIASI DAINŲ ŠVENTEI

VIRŠUJE: Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras su vadovu V. Verikaitiu.

Po antrojo pasaulinio karo Hamiltone, Ont. Kanadoje prisiglaudė nemažas lietuvių skaičius. 1948 m. Hamiltoną pasiekė pirmieji lietuviai, šalia kasdieninės duonos, ėmė rūpintis ir lietuvių kultūrinio gyvenimo. Vienu iš tokių lietuviškos veiklos praeidriulių laikytinas vyrų choro ir kvarteto suorganizavimas, kuriam vadovavo muz. Vytautas Babeckas. Po metų šis vienetas tampa mišriu choru ir jam vadovauja

V. Bagdonavičius. 1950-51 m. chorui vadovauja V. Dargis. 1952 m. choras pasivadina Lietuvių Choras "RŪTA" ir jo vadovavimą perima V. Untulis Chorvedžių nepastovumas sunkino choro darbą, tačiau gražios pastangos išsilaikyti nedingo. Po dviejų metų chorą aplėdžia ir iš Hamiltono išvyksta V. Untulis. Tada chorui vadovauti imasi parapijos vargoninkas B. Šturkaitis ir choras atsidadė vien bažnytiniam giedojimui. Pagaliau 1957 metų rudens prel. dr. J. Tadauskas atkreipė į chorą rimtą dėmesį ir jam vadovauti pakvietė muz. kun. B. Jurkšą. Choras žymiai sustiprėjo, jo veikla pagyvėjo ir jis ėmė plačiai reikštis lietuviškuose rengimuose, įvairiuose minėjimuose. Buvo pastatyta J. Krūmino "Pabaigtuvės" ir M. E. Inch. opereta "Silvija".

Po dviejų metų darbo chorą aplėdžia ir į Torontą išsikelia kun. B. Jurkša. Po taip greitai besikeičiančių choro dirigentų, pagaliau 1959 m. dirigentu pakviestas sol. Vaclovas Verikaitis, kuris šio choro vairą savo rankose sėkmingai išlaikė, galima sakyti ilgiausiai ir patvariausiai, iki šios dienos.

Choras, be giedojimo sekmadieniais savos parapijos bažnyčioje, gražią duoklę yra atidavęs ir lietuviškai visuomenei, su koncertais aplankydamas kaimynines lietuvių kolonijas St. Catharines, Ont., Delhi, Ont. Toronto, Ont. ir Rochester, N. Y. Dalyvavo Lietuvių Dienoje New York pasaulinėje parodoje. Savoje parapijoje -- Hamiltone, šis choras ne vien lietuvių džiugino, bet neretai lietuvišką dainą gerėjosi ir angliškoji visuomenė.

Choro pirmininku dabar yra G. Vindašius, o jam talkininkauja M. Kėžinaitytė -- sekretorė, A. Dronatavičius --

kasininkas, B. Antanaitienė ir P. Zubas -- parengimų vadovai. Nuo choro įsisteigimo dienos iki dabar tebedainuoja K. Bungarda, P. Kareckas ir P. Zubas. Choro dainuoja 48 choristai, o šiuo metu sparčiai ruošiasi ir Dainų Šventei.

Aušros Vartų parapi-

jos chorui Hamiltone linkėtina išverti dar ilgus metus savoje kolonijoje, gi savo skambančia daina Jūs prisidėsite prie taip didingai skambėsiančios lietuviškos dainos Dainų Šventėje.

Jurgis Janušaitis

LIETUVOJ VISI 'KOMBINUOJA'

Vadinamoji "liaudies kontrolė" Lietuvoje atrado, kad kolchozai ir sovchozai 1964 metais poreikavo pusdevinto tūkstančio tonų traktoriams skirtų dizelinių degalų. 1965 metais tik 264 patikrinti ūkiai (apie 13-14% ūkių) poreikavoje 1,300 tonų. Jei ir kiti panašiai "kombinavo", tai 1965 poreikavimas galėtų siekti per 10 tūkstančių tonų.

Esą, ūkių vadovai taip sudaro planus, kad gautų degalų apie trečdalį daugiau, negu ištikrųjų reikia ūkių darbams atlikti. Perteklių, esą, "sunaudoja ne pagal paskirtį". Kiti panašiai "nukombinuoja" ir benzino, gaunamo ūkio reikalam, apie 40-50%. Vyresnės ištaigos į tai "žiūri pro pirštus". Kitaip sakant, bendradarbiauja degalų nupilstyme į šalį. Todėl kontrolieriai dėl ligišolinių poreikavimų apsiriboja tik pasipiktinimu. Reikalauja tik ateity naftos produktų vartojimą kontroliuoti griežčiau ir poreikavotojams graso traukimu "griežton atsakomybėn".

DABARTINĖ ŽYDŲ PADĖTIS LIETUVOJE

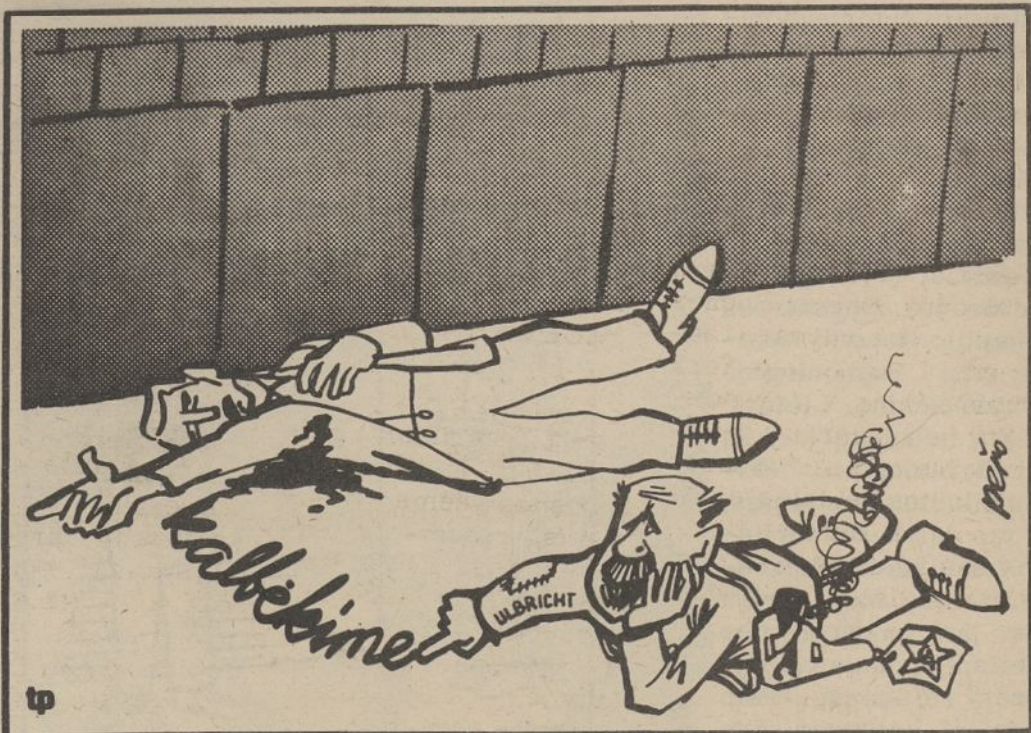
"Tautinė forma socialistiniam turiniui" ugdyti Lietuvoje leidžiama tik trims tautybėms - lietuviams, rusams ir lenkams. Nors į kolonistines imones atkeldintų darbininkų bei specialistų yra kelių dešimčių tautybių, jiems nėra jų kalba ne tik mokyklų, bet nei laikraščių, nei

knygų. Nei senieji Vilniaus apylinkių gyventojai, kaip ir laiką save gudais, nebemato nieko gudiška, kaip ir Gudijai priskirtose srityse gyvenantieji lietuviai nemato nieko lietuviška. Palyginti su Lietuvos (ar Lenkijos) laikais, ypač didelis skirtumas šia prasme žydams. Ne tik nėra žydų dėstomąja kalba mokyklų, nėra žydiško laikraščio, bet ir visos žydų kalba knygos prieš apie 10 metų buvo išimtos iš visų bibliotekų, kiek jų ten dar buvo likę. Tačiau žydai, nors jų Lietuvoje dabar tėra apie 25-30 tūkstančių, ir dabar sugeba įsitaisyti geresnėse pozicijose. Pastebima, kad jie mažiausia vengia mišrių šeimų kūrimo. Pastaruoju metu daugiau pastebima ir mišrių žydų lietuvių šeimų, nors tai ir dar ne ryškus dažnumo reiškinys.

AR REIKIA TAIP ANKSTI KARVES MELŽTI?

Balandžio 16-17 d. Kauno sporto halėj buvo "žemės ūkio darbuotojų pasitarimas". Tiksliau tariant, -- pavasarinis propagandinis aktas, nes ten nebuvo apie nieką tariamasi, o buvo tik pasigyrimų ir pasiraginių deklamacija. Trumpos kalbės pasakė 18 garsesnių sovchozų, kolchozų pirmininkai, direktoriai ar agronomai, stambesnis kalbas -- Šmauskas, Sniečkus, pačią pagrindinę kalbą -- vilniško partijos CK

(Nukelta į 2 psl.)

Cinizmas

Mums rašo

NENORIME ATIMTI DARBO IŠ KITŲ VEIKSNIŲ

Dirvos balandžio 20 d. įžanginis, - "Jungtinės Tautos ir Lietuvos klausimas," - reikalauja tam tikrų patikslinimų bei papildymų.

Rezoliucijoms Remti Komitetas savo veiklą bei darbą yra apribojęs. Mūsų tikslas yra praveisti Lietuvos laisvinimo reikalu rezoliuciją JAV-bių Kongrese, reikalaujant krašto vyriausybę iškelti Lietuvos bylą Jungtinėse Tautose.

Sutinkame su Dirvos redaktoriumi, kad dar daug dirvonų yra Lietuvos laisvinimo darbe. Nesame pasišovę jų visų išarti; antra, nę nepajėgtumėme. Tiems darbams turime kitus veiksnius: VLIK, ALT, LLK, LNAK ir kitus junginius. Be mūsų, praėjusiais metais labai sumaniai ir energingai pajudėjo LNAK (Lapkričio 13-sios manifestacijos organizatoriai). Ką kiti veiksniai darė 1965 metais, sunku būtų pasakyti. Paliekame tiems veiksniams apie savo darbus kalbėti.

Ne vienas iš mūsų laikome Chicagą mūsų politiniu centru. Praėjusiais metais Chicago, minint Lietuvos 25 metų pavergimo sukaktį, pajėgė sugiedoti "Requiem" ir paskambinti Vilniaus varpais. Žinoma, geriau negu kad niekas. Tai tik parodo, kad tam tikri mūsų veiksniai yra išsisėmę iki maksimumo. Chicagos lietuviai ta proga galėjo sukelti ant kojų ne tik JAV-bes, bet ir visą pasaulį. Nieko geresnio nesugalvojo.

Mes puikiai žinome, kad mūsų bylai nėra palankus senatorius J. William Fulbright, kiti JAV-bių liberalai, JAV-bių ambasadorius prie Jungtinių Tautų Arthur Goldberg (taip teigia

Dirva) ir kiti. Juos visus norime palenkti savo pusėn per JAV-bių Kongresą. Daug ta linkme jau padaryta: visi kongresmanai vienbalsiai priėmė mūsų rezoliuciją (H. Con. Res. 416) 1965 metais. Priversime tai padaryti ir visus senatorius. Toliau, priversime krašto vyriausybę perkelti Lietuvos bylą į Jungtines Tautas ir ją ten puikiai apginti. Ambasadoriui Arthur Goldberg mes, JAV-bių piliečiai, mokame algą. Jo pareiga bus laimėti mūsų reikalui daugumą pasaulio kraštų. Krašto vyriausybė ir jis turės tai padaryti.

Žinoma, reikia informuoti kitų kraštų pasiuntinybes prie Jungtinių Tautų mūsų bylos reikalu. Tam turime VLIK, LLK, ir neseniai

suorganizuota BATUN. ALT turėtų gerokai pasitempti ir paremti išvardintus vienetus finansiniais. Gal Chicagos ALT tuos vienetus ir remia, tačiau Rezoliucijos Remti Komitetas nesame iš ALT centro gavę nė vieno cento.

Mano supratimu, turėtumėm baigti kalbas apie tai, kad tam tikri asmenys ar tam tikros institucijos nepritaria mūsų bylos reikalui. Mes savo tikslą žinome, -- norime kaip galima greičiau laisvės ryto Lietuvai. Verste priverskime visus tuos, kurie iki šiol vis dar kaip ožiai spiriasi prieš mūsų reikalą, įsijungti į kovą ir pilnai, - darbu, o ne žodžiais, - už Lietuvos laisvę. Esame galingiausio ir laisviausio krašto piliečiai. Bet kokios kliūtys mumstūrėtu būti ne kliūtys.

Leonardas Valiukas
Los Angeles

ALT NUTARĖ, BET NEĮVYKDĖ

Š. m. balandžio mėn. 18 d. Dirvoje "Sintere suotas ALT narys" prašo paaiškinimų dėl "Mūsų Vyčio" nr. 4 tilpusių minčių, (kurių ištraukos tilpo "Dirvos" kovo 28 d. vedamajame) liečiančių jaunimo atstovų siūlymus ALT finansiniai paremti politinių-istorinių tezių išleidimą.

Paprastai su anoniminiais asmenimis vengiu spaudoje diskutuoti, tačiau čia liečiamas klausimas, mano nuomone, yra labai svarbus, kas vertė mane rašyti ir aną vedamąjį "Mūsų Vyčio" puslapiuose. Tad mėginasiu paaiškinti.

Visų pirma, 1963 m. ALT suvažiavimui dr. Tomas Remeikis pateikė išsamų pranešimą "ALT informacinio ir dokumentinio darbo organizavimo klausimu". Tarp visos eilės konkrečių siūlymų buvo iškeltas "monografinių studijų aktualiais klausimais" išleidimas. Buvo suminėtos 7 temos, kurios "apimtų paskutinių 40 metų laikotarpio svarbiausias problemas, dar reikalingas mokslinės analizės". (Cituoju iš dr. Remeikio pranešimo). ALT suvažiavimas iš šiuos siūlymus atkreipė deramą dėmesį ir priimtų rezoliucijų 3 (c) punkte taip pasisakė:

"Igaluoti ALT Valdybą numatyti metiniame biudžete reikalingą sumą pinigų svarbiausiems Lietuvai dokumentacijos ir informacijos darbams finansuoti. Tarpe konkrečių galimybių pamintinaus mokslo darbų finansavimas."

Deja, ALT Valdyba šių suvažiavimo instrukcijų nepaisė ir nesiėmė vykdyti. O tai atlikti būtų buvę ypač lengva, nes kelios iš tų 7 siūlytų temų jau tuomet buvo iškilių lietuvių istorijos ir politinių mokslų profesionalų parašytos tezės, universitetų tinka-

mai įvertintos ir priimtose aukščiausiems mokslo laipsniams gauti.

1964 m. šis klausimas vėl buvo iškeltas ir buvo priimtose dokumentacijos reikšmę pabrėžiančios ir ALT Valdybą šiam reikalui lėšų skirti įgaliojančios rezoliucijos. Tačiau ir vėl nieko konkretaus nedaryta. Metams prabėgus, 1965 m. ALT suvažiavime Santaros Šviesos ir Liet. Studentų S-gos atstovai vėl šį klausimą bandė judinti.

Šis realus ir svarbus reikalas yra ALT vilkinamas jau kuone 3 metai. Tuo tarpu sovietai nesnaudžia, jų "mokslinė, dokumentuota" medžiaga visą laiką gausėja. Štai, LTSR Draugystės ir Kultūrinių Ryšių su Užsienio Šalimis Drajos pirm. Laurynas Karpocius, 1962 . XI. 30. "Tiesoje" rašė: "Labai svarbus uždavinys dar teisingai informuoti apie Tarybų Lietuvą. Deja, kapitalistinėse šalyse dar klaidžioja netiesos apie mūsų respubliką.Bus išleista knyga apie antiliaudinių lietuviškųjų buržuazinių nacionalistų veidą, įvairioms pasaulio kalbomis išleisti leidiniai apie hitlerininkų ir jų pakalikų piktadarybes Lietuvos Didžiojo Tėvynės karo metais. Draugija padeda aprūpinti besidominčius užsienyje informacine medžiaga apie Lietuvą, fonotruaukomis ir kt." Šį propagandinį planą komunistai uoliai vykdo ir kuo mes ilgiau rankas sudėję sausim, tuo bus sunkiau tą "teisingą informaciją" atremti, o ypač kai ji užplūs dideliais kiekiais.

Paskutiniu metu rimtos, mokslinės informacijos Lietuvos klausimais buvo ypatingai pasigęsta. Lapkričio 13 d. demonstracijos rengėjai vaizdžiai įrodė tokios medžiagos trūkumą. Pasisaikę progos buvo nei-

šnaudotos, nes nebuvo tinkamų leidinių žurnalistams įteikti. Australijos lietuvių jaunimo demonstracijos prieš Paleckį sukėlė didelį vietinės ir net užsienio spaudos dėmesį, tačiau to pilnai išnaudoti nepavyko. Viena iš svarbiausių priežasčių buvo informacinės medžiagos stoka.

Progų ir galimybių informacijai įteikti vis pasitaiko. Tinkamos dokumentuotos mokslinės medžiagos puoselėjimas turėtų būti pirmiausias veiksmų uždavinys. Kasmet ALT surenka vidutiniškai apie \$40, 000.00. Atrodytų, kad bent 10% ar 20% galėtų būti skiriamai vertingai informacijai ugdyti. Tai yra gyvybinis lietuviškas reikalas. Visuomenė turi iš ALT reikalauti, kad jos suaukoti pinigai būtų naudojami svarbiausiems reikalams.

Vytautas Germanas
Chicago

BRANGIAI JŪRATEI REISGYTEI

Detroito Balfo 76 sk. valdybos vardu reiškiu nuoširdžiausią padėką Tau, miela ir brangi Jūratė, už Tavo drąsų, gudrų ir giliai patriotišką darbą, pašvęstą Lietuvai Tėvynei ir kenčiančiai lietuvių tautai. Tavo žygis yra jaudinantis. Tu esi tik 16 metų, o Tavo supratimas nepaprastai kilnus. Tu būsi geriausiu pavyzdžiu, kaip mylėti Tautą, savo Tėvynę ir kaip kovoti dėl krašto laisvės. Tikėk, Tavo žygis bus įrašytas į istorijos lapus. Kovok iki pergalės.

Aukštai gerbiąs
A. Musteikis,
Balfo 76 sk. valdybos pirmininkas

LIKIMO KLAUSIMU

Dirvoje paskelbtas Dr. A. Budreckio straipsnis, "Kaip jaunoji karta supranta lietuviybės išlaikymą", apeina klausimą, kas lietuviybė, kaip ją supranta jaunimas, ypač kaip ją jis supranta "lietuviybės išlaikymą". Užtat dėsto, kokio amžiaus jaunuoliai tebėra dar lietuviai. Jie, atrodo, kaip ir daugelis jų tėvų, veikia tik biologiniai lietuviai. Jie tik lietuviškas gimę, ir jiems svetimas tas dalykas, kurį iš tiesų tektų pavadinti lietuviybė. O kad lietuviybės sąvoka dar išsiaiškintina, parodo straipsnio autoriaus paminėto "intelektualo filisterio" pastaba paskaitininkui, girdi: "lietuviybė yra asmens apsisprendimo reikalas"... Gaila, kad nė ta mintis straipsnyje toliau nepaaiškinta. Visvien, toji pastaba jau žingsnis už biologinio lietuvių sąvokos ribų sąmoningo lietuvių linkme. Lietuviybė jau nebebūtų tai, ką turi tik biologinis lietuvis, tik lietuvių gimę, bet tas dalykas, kam lietuvis bus jau apsisprendęs. O tai šiuo atveju būtų jau pažanga, nes iškeliamas naujas -- sąmonės reiškinys. Taip galvojant lietuviybė savo esme bus ne kokių lietuviui būdingų reiškinių

Diena iš dienos

*** B. K. NAUJOKO UŽRAŠAI ***

PRASKRENDANČIO paukščio sparnu, — taip buvo pavadintas (tada dar naujo ir jauno) šviesos sambūrio paryžiškio ratelio leidinėlis, išleistas bene 1947 m. pradžioje. Užmušk — tiksliai nebeprisiminčiau, kas ten buvo rašyta. Išliko atminty tik pats priėjimo būdas prie tada rūpėjusių dalykų: jų palietimas tik "praskrendančio paukščio sparnu", — tik tiek, kiek tebuvo įmanoma juos paliesti tada, kai viskas, įskaitant mus pačius, buvo itin "praskrendančio" padėty. Bronys Raila ir Algirdas Greimas buvo — jei ne vieninteliai, tai, regis, reikšmingiausi ano šviesiečių pasireiškimo įkvėpėjai.

Tas atvejis vėl pasivaideno, kai pasibaigė Santaros šviesos (nebe vienos anų dienų šviesos) New Yorke — Tabor Farmoj — Chicagoje rengtų paskaitų virtinė, vadinama šiek tiek ginčytinu tikslumu ir tikslingumu vardu — "Veidu į Lietuvą". Mat, taip atsitiko, kad šią paskaitų virtinę irgi pradėjo Algirdas Greimas, o pabaigė Bronys Raila.

Esam dabar greičiau sėslojo, negu "praskrendančio" būklėje. Bet rūpinimusi Lietuvos likimu per du dešimtmečius pergyvenom tiek, kad užsimojimas juos perskaiciuoti ir persvarstyti bei perkainoti nebetilptų ne tik į kadai Paryžiaus mansardose sulipdytą leidinėlį: netilpo įsiai nei į keletą netrumpų paskaitų. Po paskutinės, galbūt išsamiausios, pašvęstos bandymui sugrąžinti priderančią prasmę Lietuvos laisvės kovos sąvokai, tebeatrodė, kad dalykas paliestas, nors ir taikliai, bet vis dar tik "praskrendančio paukščio sparnu".

Ir dabar, pro Chicago — New Yorką praskridęs (bal. 22 ir 23 po vakarą stabelėjęs), B. Raila tik spalvingai priminė virtinę juntamų ir net girdėtų tiesų, nelabai tektutančių malonųjį savim gerėjimosi ir kovingumu didžiavimosi jausmą. Vieša — diplomatiška ar bravūriška — veikla esanti tik veikla, bet dar ne laisvės kova.

Apie šimtine tautiečių klausėm New Yorke puošniausią tiesų priminimą, kaip patrauklaus koncerto, o išklause plojom ir... tylėjom. Keli ištarti neesminio pobūdžio paklausimai ir vienas keistokas užsimojimas "pasisakyti" neišsakė susimąstymo kitų, nepasiryzusių ar nepasirengusių įsileisti į diskusijas. Nes kokia gi genialia mintim žmogus švysteltum akivaizdžiai kietai skambančio priminimo, kad net įžanga į tikrą kovą dėl laisvės būtų nebe viešais, nebe paradiškais, nebe juridiskais, ir iš viso ne malonus užsiėmimas. Kad tikroji kova dėl laisvės gali vykti daugiausia namie. Kad ryšių iš svetur su tauta tikslas — ten padėti tautos dvasinei rezistencijai. Kad prasmingi ryšiai — ne tie, kurie galimi tik su vizomis, su palydovais ir tik be pavoju. Kad kovojantiems reiks nueiti ir be vizų, ir be palydovų: pavojainga, heroiška, bet reiks... Negalima? Nėra sąlygų? — Pasirengimas tikrai kovai dėl laisvės būtų — susikurti sąlygas.

Nuo diskusijų susilaikiusi auditorija šį kartą turi teisę nesikuklindama priimti teigiamą įvertinimą, — jeigu tas susilaikymas kilo iš supratimo, kad konkretūs "receptai" tikrajai laisvės kovai ar jos rengimui svarstyti ne viešose diskusijose, ne šimtinėse auditorijose. Tik ima smalsumas, — ar Santaros šviesos atkviesti "praskrendantieji paukščiai" ir "provokatoriai" (kaip Greimas save pristatė) jau bus kur nors sužadinę ar išprovokavę esmines kieno nors diskusijas tuo reikalu?

suma, bet tautos gyvybę palaikančių bei ugdančių jėgų sąranga, pagrįsta tam tinkama ideologija. Straipsnio autorius pripažįsta, kad lietuvių jaunimas jau tiek nutolęs nuo lietuviybės, jog "jaunąją kartą reikia suliegtinti." Plačiau giminties neaiškina, ją laikydamas "atskira tema". Iš tiesų ir toji tema nedelsiant išsamiai gvildentina spaudoj ir posėdžiuos.

Labai sveikintina Dr. A. Budreckio mintis, kad "neįmanoma išlaikyti lietuvių dvasios be savo kalbos". O kas tos kalbos išmokys tuos, kuriems ji jau merdinti ar

mirus? Ją pats išlaikys ir savo vaikus jos išmokys tik apsisprendęs išlikti, gyvastinga ideologija lietuviybę pagrindęs sąmoningas lietuvis.

O koks tos ideologijos pobūdis bei turinys ir kaip ji turi pasireikšti, yra klausimas, į kurį atsakyti, atrodo, vargiai pakaktų vieno paskiro žmogaus jėgų. Tai būtų reikalaus visų šviesųjų, šviesiausių galvų, kurių šiandien lietuviai dar turi, ir jų laukia vienu balsu atsiliepiant visi gyvieji, gyventi dar nepavargę lietuviai.

J. Sakalas
Vokietija

Lietuvoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

sekretorius R. Songaila, žemdirbystės globėjas iš partijos pusės. "Tarėsi", tai yra, tų kalbų klausė apie 4000 kolchozų-sovchozų pareigūnų (vidutiniškai po porą iš kiekvieno).

Kalbos panašiai bendrybiškos, kaip ir komunistų partijos suvažiavime. R. Songaila iškėlė tik vieną praktišką klausimą: ar tikrai reikia karvių melžėjas taip anksti kelti iš miego, kad iš ryto karves melžtų 5 valandą? (Dabar 5 valanda Lietuvoj atitinka apie 3 val. 30 min. normalaus laiko, taigi net vasarą tai yra dar prieš saulės patekėjimą).

To didelio susirinkimo rezultatas -- atsiakikimas į visus žemdirbius dar uoliau dirbti, laiškas su išipareigojimais partijos centro komitetui Maskvoj ir... pareiškimas prieš "Amerikos agresiją" Vietname.

(ELTA)

-- Ji nekaltė!...

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published tri-weekly except Holidays and semi-weekly in July and August by American Lithuanian Press Radio Ass'n.

VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

BENDRO DARBO REZULTATAS

Suvažiavimuose ir šiaip susirinkimuose dažnai iškeliami pasiūlymai, gerų norų lydimos idėjos, kurių įgyvendinimas ne visad lydimas ir tam reikalingu darbu ar parama. Taip rizikuojant ir beveik negyvenimišku atrodė savo laikų padarytas nutarimas Dirvą iš savaitraščio padaryti du kartus į savaitę leidžiamu laikraščiu, o vėliau net ir tris kartus į savaitę pasirodanti. Tą siūlymą darant nebuvo nei savų priemonių nei reikalingų darbo rankų taip pažadintam laikraščiu pasirodyti.

O vistiek to išibėgėjimo nebuvo išsigasta ir šiandien jau sunku įsivaizduoti Dirvą einančią tik kartą į savaitę.

Nebuvo tai lengvai įgyvendinamas sumanymas. Nebuvo tai ir pikniko su ruošimas. Tai buvo išlaidi propozicija, pareikaliavusi daug darbo ir lėšų. Darbas ir lėšų telkimas nebuvo paliktas leidėjų ir Dirvos administracijos "vidaus reikalui". Į tą darbą įsijungė Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, kuriai tuo metu vadovavo jaunas ir energingas inž. Eugenijus Bartkus su valdyba. Be abejo ir ALT S-ga viena gal nebūtų užsibrėžto tikslo atsiekusi, jei tikslui nebūtų pritarusi platesnė Dirvos skaitytojų masė.

Tas įsipareigojimas nebuvo vienkartinis. Jis yra ir lieka pastoviu, ryškiu visų ALT S-gos valdybų "dienotvarkės punktu". Ir reikia pasakyti, kad tą įsipareigojimą ALT S-ga vykdo labai sąžiningai ir visu nuosirdumu nenutrūkstamai.

Dirvos skaitytojai, bendradarbiai, ALT S-ga, Vilties Draugija ir kitos tautinės srovės organizacijos sudaro tą talką, kurios dėka Dirva galėjo išsilaikyti ir iškilti ne tik savų skaitytojų tarpe, bet lietuvių spaudos prestižą išlaikyti aukštame lygyje ir svetimųjų tarpe.

Dirvos 50 metų sukakties proga atėina sveikinimai, suaktyvinti susidomėjimai ir ta proga plaukią dovanos rodo, kad pačius didžiulius sunkumus ir pasitaikiusias kliūtis nugalėję, galime drąsiai žvelgti ateitin.

Be abejo, talkos būsim reikalingi ir ateityje. To neįsivengia jokia organizacija, joks lietuviškas laikraštis. Dirvos administracija, glaudžiai bendradarbiaujama su leidėja — Vilties Draugijos valdyba, kuriai šiuo metu vadovauja buvęs Mūsų Kelio redaktorius Aleksas Laikūnas, iš savo pusės daro viską, kad laikraščio gyvavimas nebūtų priklausomas nuo šalpos. Sava spąstuvė, knygų ir plokštelių krautuvė, skelbimai ir prenumeratorių skaičiaus didinimas yra vienos iš tų priemonių, kuriomis stengiamasi padengti ne mažas laikraščio leidimo išlaidas.

Tokių būdų ne tik praeitin žvelgdami ir ligišiolinės talkos rezultatais džiaugdamiesi, bet ir stebėdami viso to darbo rezultatus, juos tikrindami ir tobulindami, žengiamo ateitin su pasitikėjimu ir užtikrintu pagrindu, kad kieno jau kieno, bet lietuvių palaikoma spauda nėra pasmerkta išnykimui.

NEPASITENKINIMAS GAUBIA VENGRIJĄ

VYTAUTAS ALSEIKA
Vokietija

"humanizmo" ar kai kurių nuolaidų, tai šiaudien apie kokias nors nuolaidas nebekalbama. Partinės kontrolės aštresnė priežiūra jaučiam ne tik ūkio srityje, bet ir kultūros gyvenime. Jau žymiai susiaurėjo žodžio laisvė gatvėje, literatūroje, filme ir teatre. Jau nebeteko savo aštrumo savo metu pagarsėję Budapešto anekdotai. Sienos ir vėl turi ausis, jau sunku pasitikėti savo kaimynų, gi naktimis Budapešto gatvėmis pamatysi sustiprintas patruliuojančių milicininkų grupes. Jaučiamas spaudimas prieš tikinčiuosius. Per pastaruosius mėnesius įvyko 15-25 politinių suėmimų ir būdinga, kad apie juos buvo pranešta spaudoje ir per radiją. Tai tenka laikyti silpnąja režimo puse.

Ivairūs suvaržymai Vengrijoje siejami su padėtimi Sovietų Sąjungoje. Netenka pamiršti, kad Vengrija ūkiniu atžvilgiu žymiai labiau priklauso nuo Maskvos, kaip kiti vad. liaudies demokratijų kraštai. Beveik visa vengrų pramonė dabar priversta naudoti sovietų žaliavas. Tai viena priežasčių, kodėl Vengrija užsienio politikos srityje visiškai atspindi Maskvos liniją. Tai ryškiai įrodo vengrų pažiūros Vietnamo klausimu (smarkiai puolamos JAV-bės), be to, varoma propaganda prieš Vak. Vokietiją, nors tarp abiejų kraštų nėra jokių ginčytinų klausimų (kaip pvz. su Čekoslovakija), prekyba tarp abiejų kraštų kasmet didėja, o iš gausių vak. vokiečių turistų vengrai kas metai gerokai pasipelno. Nieko nepadarysi, vengrams reikia tinkamai pasirodyti prieš "vyresnįjį brolių". Pagaliau, dar galima priminti, kad Vengrijoje, antrame krašte Rytų bloke, buvo atidaryta Vietkongo atstovybė.

Turistai, žinoma, patrauklus objektas. Artėjant vasarai, tiek vengrai, tiek rumunai ir kiti vak. Vokietijos spaudoje šauktie šaukia apie savo kraštų grožybes, gražius paplūdimius ir pan. Ta proga

pažvelkime į Vengrijos radijo balsus, į jų transliacijas Vakaruose gyvenančių vengrų adresu.

Vasario 24 d. per Budapešto radiją, "Tėviškės" programoje buvo pateiktas Vokietijoje gyvenančio Istvan Lombos laiškas. Jis skelbė: "Lankiau Vengriją 1964 m. Tačiau vėliau tris kartus man nedavė vizos. Dažnai klausausi "Tėviškės" programos ir dabar jau man aišku, kodėl manęs neįsileidžia. Vis dėlto man sunku patikėti, kad toks didelis nusikaltimas vengrui, gyvenančiam užsienyje, už savo pinigų išsigyti automobilį ir su juo vykti aplankyti Vengriją. Juk, aš manau, nėra nusikaltimas Budapešte aplankyti "Kulacs" restoraną ir išleisti 600 forintų. Jei Muenchene nusivedu ką nors papietauti, tai man kainuoja apie 1000 forintų. Tai kodėl krašte negalima leisti pinigų? Iš tikrųjų, pikta, kad negavęs vizos, šią vasarą atostogauti manau Anglijoje."

Radijas Lombos laišką komentavo taip: "mes nežinome, kodėl Lombos negavo vizos, tačiau nei jo automobilis, nei lankymasis Kulacs restorane negalėjo būti tikrosiomis priežastimis. Mes tai išsirsime. Tačiau tuo pačiu metu Lombos turėtų pagalvoti, ką jis veikė su savo automobiliu atvykęs pas mus". Toliau radijas pa-

VIRŠUJE: "Traviatos" operos IV-jo veiksmo scena Chicago Lietuvių Operos pastatyme. Prieš chora matyti: Dailė Mongirdaitė — Violeta (sėdi kairėje), Roma Mastienė — Flora, Julius Savrimavičius — Gastonas, Algimantas Grigas — Germont, Vaclovas Morkus — markizas, Bronius Mačiukevičius — daktaras, Bernardas Prapuolenis — Karonas (debiutas) ir Stefan Wick — Alfredo.

VI. Jukneičiaus nuotr.

citavo kitą laišką, kurio autorius, taip pat gyvenęs V. Vokietijoje, J. Sherman nurodė: "Esama vengrų, kurie nuvyksta į tėvynę norėdami pasirodyti su savo anksčiau vartotu automobiliu ar tokiu, kurie per dieną šešis kartus keičia savo pigius rūbus ir vis norėdami pasirodyti. Bet tai - trečios kategorijos turistai..."

Pagal vengrų radiją, gyventojus tenka apsaugoti nuo tokių "trečios kategorijos" turistų, o jų, girdi, nesą daug. Radijo komentarai vėl liudija, kaip R. bloko režimams nepatinka atvykę turistai su mašinomis ir... keliais kostiumais. Jiems tai reiškia propagandą už Vakarus ir dėl to dedamos pastangos tokių turistų neįsileisti. Jau geriau, kad tie turistai atvyktų apiplyšę, be nuosavų mašinų, bet... su šlamiančiais dolerių ar vak. vokiečių markių glėbiais piniginėse. Tai jau pirmos kategorijos turistai.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Tarp žydinčių magnolijų...

S. Dapkaus nuotrauka

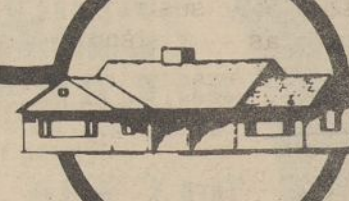
Naturally

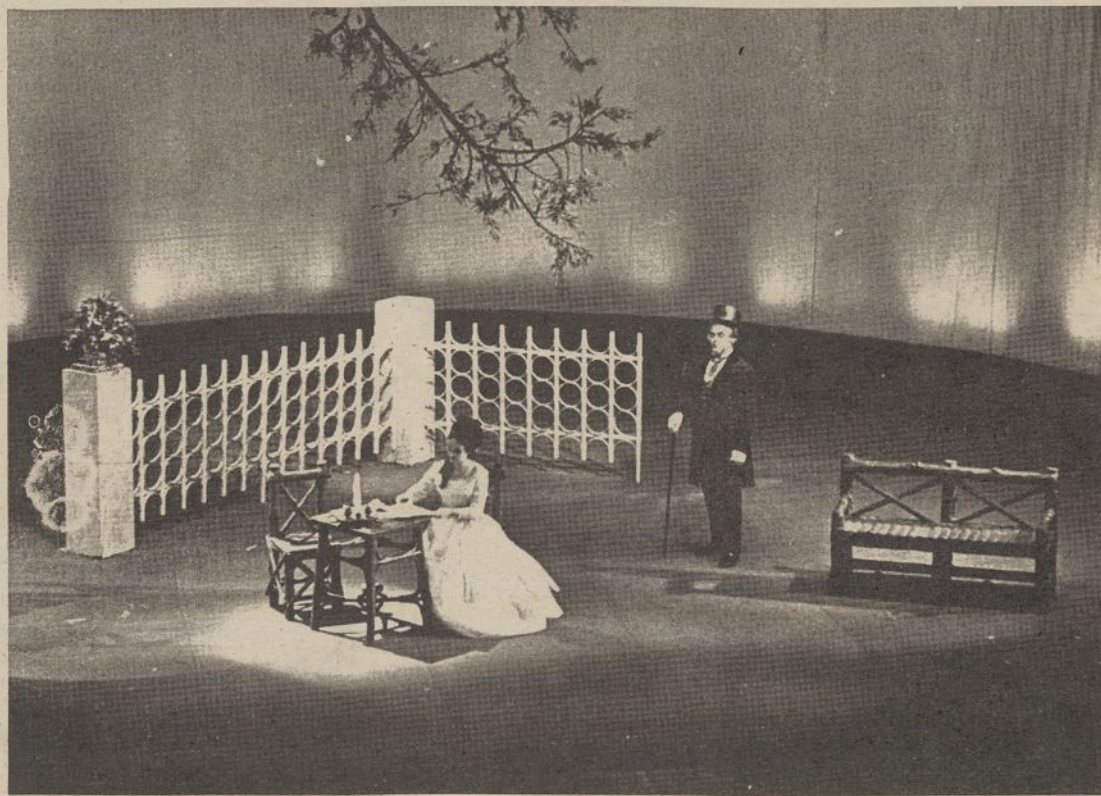
SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

Vaidzas iš Chicago Lietuvos Operos "Traviatos" pastatymo. II veiksmo scena su Daiva Mongirdaitė — Violeta ir Algimantu Grigu (debiutas) — Germont partijoje balandžio 2 d. spektaklyje. Dekoracijos dail. Vyt. Virkau. Vl. Juknevičiaus nuotrauka

DETROITO ŠAULIAI PAGERBĖ F. MOTUZĄ

Feliksas Motuzas gimė 1891 m. vasario mėn. 2 d. Šiaulių apskr. Joniškio valsč. Rudiškių bažnytkaimio mažajame ūkininko šeimoje. Mokinosi savo dėdę aušrininką Juozą Motuzą. Vėliau įgijęs žinias gilino ir toliau mokinosi pas vargonininką Joną Merkelį. Iš jų F. Motuzas išmoko netik skaityti ir rašyti, bet ir knygą pamilti. F. Motuzas savo namuose turi gausią biblioteką, prenumeruoja Lietuvišką Enciklopediją ir keletą laikraščių bei žurnalų.

F. Motuzas dar jaunas būdamas jau dalyvauja J. Merklio suorganizuotame jaunimo ratelyje. Šio ratelio tikslas buvo šviestis per dainas, žaidimus ir vaidinimus.

Pirmą kartą viešai scenoje pasirodė 1902

metais statant veikėlą "Aušra Giedroje".

F. Motuzas

Rusų žandarams Lietuvoje rengiami vaidinimai nepatiko ir dėl to vienas iš F. Motuzo giminių turėjo apieisti Lietuvą ir prieglobti

rasti Amerikoje.

1905 metais vasarą per vienus atlydus dėdė J. Motuzas sušaukė Joniškioje didelį susirinkimą. Susirinkime kalbas sakė iš kitur atvykę lietuviai veikėjai. Užuođė tai rusų dragūnai žiauriai susirinkimą išvaidė ir keletą asmenų ant bažnyčios laiptų nušovė. Nušautųjų tarpe buvo ir F. Motuzas. Dėdės žuvinimas ir žiaurus dragūnų paselgimas jauną Feliksą dar daugiau užgrūdino kovoti už lietuviybę. Jis dar su didesniu uolumu skaito lietuviškas knygas, jas platina, dalina ir prie stulpų klijuoja atsisaukimus.

Spaudos darbas sukaktuvininkui nėra svetimas. Jis jame pasireiškė dar būdamas visai jaunas. 1911 m. jis parašo pirmą savo korespondenciją Rygos Naujienom. Jis taip pat rašė ir į Vilniaus Žinias, Ūkininką ir kitus laikraščius.

F. Motuzas nestoja į kariuomenę, bet pasirenka laisvą kraštą Ameriką. 1913 metais jis atvyksta į Ameriką ir apsigyvena Chicagoje. Po dviejų metų persikelia į Detroitą, kur ir dabar tebegyvena.

Detroito F. Motuzas su žmona Veronika įsijungė į visuomeninę veiklą. Dainavo choruose, vaidindavo įvairiuose rateliuose. F. Motuzui neretai tekdavo tokiems vaidinimams vadovauti ir režisuoti. Jo iniciatyva Detroito buvo įsteigtas Dailės Choras ir 1917 m. kartu su M. Petrausku suorganizuoja Lietuvos Operos Draugiją.

F. Motuzas kaip anksčiau taip ir dabar beveik visur dalyvauja ir priklauso. Kartą jis man sakė: jeigu kurį sekmdienį aš niekur nedalyvauju, gailiuosiu tos dienos, kad ji taip veltui ir be naudos praėjo. Sukaktuvininką pažįsta veik visi. Maža tokių organizacijų, kuriose jis nepriklausytų.

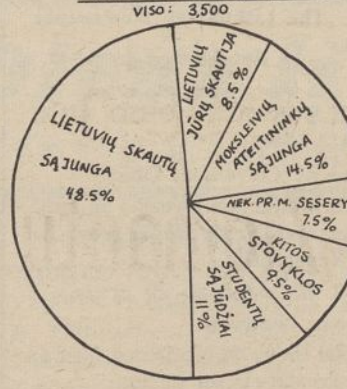
S.L.A., Tėvynės Mylėtojų Draugija, Santara, Organizacijų Centras, A.L.R. Klubas, Dariaus ir Girėno Klubas, žurnalistai, šauliai, ir kitos organizacijos turi jį savo tarpe.

F. Motuzas rašė ir dar dabar rašo į Tėvynę, Naujienas, Sanderą, Dirvą, ir kitus laikraščius.

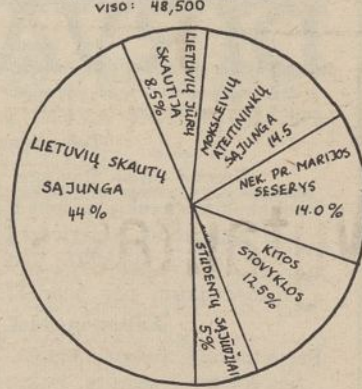
LIETUVIŲ JAUNIMO STOVYKLOS (1965)

STOVYKLAUTOJŲ SKAIČIUS

STOVYKLAVIMO DIENOS

KIEK ŠIEMET STOVYKLAUS JAUNIMO?

Jeigu anksčiau būtų buvęs lietuvių jaunimo vasaros stovyklų žinynas, stovyklų statistika būtų pristatyta maždaug kaip šiuose brėžiniuose. Turbūt ir šiais Jaunimo Metais bus panašiai stovyklaujama, nors visuotinas stovyklų ir stovyklautojų skaičius gali padidėti, įtraukus į stovyklą atitolusį jaunimą ir pravedus stovyklas silpnesnėse vietovėse.

Brėžiniai terodo nuosimintinių santykių: 1) stovyklų rengėjai, kurių iš

viso yra apie 14, pagal stovyklų skaičių; 2) stovyklautojų skaičius pagal rengėjus ir 3) stovyklavimo dienos (t.y., stovyklos dienų skaičius padaugintas iš stovyklautojų skaičiaus.) Matyti, kad kiekvienas stovyklautojas prastovyklauja daugiau kaip dvi savaites (atsižvelgus ir į tai, kad nemažas skaičius stovyklauja keliose stovyklose). Spėjama, kad maždaug tiek pat jaunimo neturi progos stovyklauti. (Brėžiniuose įskaitytos Kanados, JAV ir kitų kraštų stovyklos).

Stovyklautojų tėvai moka bent 20 dol. už savaitę, o kelionės išlaidos išeina kiekvienam apie 10 dol. Taigi, apie 175000 dol. išleidžiama kas vasarą, neįskaičiavus asmeninių reikmenų, ypačių rinkliavų žemei pirkti, statybai ir stovykloms tobulinti.

Lietuviškų stovyklų ateitis, kaip ir bendrai lietuviškosios išeivijos, pareina nuo stovyklų vadovų bei rengėjų sugebėjimo (ar nesugebėjimo) ne tik tobulinti bendrą stovyklų metodą visokiomis tovyklomis, bet ir igyvendinti patrauklius ir naudingus būdus lietuvių kultūrai lietuviškoje bendruomenėje išgyventi. Kadangi šie reikalai liečia visas stovyklas, pastaruoju metu ir atskiri asmenys ir kai kurie stovyklų rengėjai jautė, kad koks nors bendradarbiavimas žinių ar informacijos srityje pagaidautinas. Todėl, Jaunimo Metų proga kviečiamas stovyklų vadovų bei visų rengėjų pasitarimas, kuris įvyks š.m. gegužės mėn. 14-15 d. Toronte bendriems reikalams aptarti ir pasitarti apie ateities planus. (Dėl pasitarimo kreiptis

į Dalią Skrinkskaitę, 25 Glenholme Ave., Toronto 4, Ontario, Canada).

Vienu bendrų pastangų rezultatu yra įtraukti nestovyklaujantį jaunimą per tėvus ir visuomenę, platinant informacinę brošiūrėlę apie lietuvių jaunimo stovyklas Kanadoje ir JAV. Brošiūrėlėje bendros žinios apie stovyklavietes, programą, stovyklų laiką įvairiose vietovėse (Red. PLB Stovyklų skyrius, Jūratė Vėblaitytė, 982 Townley Ave., Union, New Jersey 07083).

Yra siūlyta stovykloms (kaip ir liuanistinėms mokykloms) paruošti skaidrių (slides), sporto bei gamtos žodynėlius, muzikos juostų, parodėlių apie Lietuvą dabar, ir kitų pagelbinių priemonių, kuriomis galėtų pasinaudoti visi.

Antrasis kiek didesnis bandymas 1966 m. vasarą pradėti vadovų talką stovykloms, t. y., iš studentų ir kitų tarpo sudaryti savanorių būrelį, kuris už atlyginimą visą vasarą stovyklautų jaunimo stovyklose, kur tik trūktų vadovų ar kokios sritys (laužavėdos, darbelių, dainų...) specialistų. Tai būtų lyg lietuviškasis "peace corps" vasaros metu.

Norį prie talkos prisidėti arba ja pasinaudoti gali kreiptis: PLB Stovyklų skyrius, Gediminas Naujokaitis, 243 Monroe Avenue, River Edge, New Jersey, 07661.

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE
1st CLASS SKILLED MACHINISTS
All around machine operators. Steady employment, lots of overtime.
JAY MACHINE & TOOL CO.
313 — WE 3-7436 (42-55)

MALE

SET UP MEN

2nd SHIFT

On Bench Machinery For Secondary Operations

Drilling, Slotting, Milling Machines, Etc.

Minimum experience of 1 year required.

Apply between 2:30 p.m. and 5:30 p.m. daily.

Apply to:

STAR-TRONICS, INC.

Moulton Street, Georgetown, Mass. 352-4376

"An Equal Opportunity Employer"

(50-51)

MACHINE REPAIR

(JOURNEYMAN)

Cutting tool manufacturer needs journeyman machine repairmen to maintain and repair production equipment. Excellent working conditions and employee benefits. Apply in person:

WHITMAN & BARNES

DIVISION UNITED-GREENFIELD CORP.

40600 PLYMOUTH RD.

(NEXT TO BURROUGHS)

PLYMOUTH, MICHIGAN

An Equal Opportunity Employer

(50-52)

DIVIDEND CHECKS MAILED QUARTERLY ON INVESTMENT SAVINGS ACCOUNTS

4 1/2%

We Invite Your Savings

ST. ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribsauskas, Exec. Secy.

1447 SO. 49th CT. • CICERO • 60630 • PHONE 656-6330

HOURS: MON. 9-8; TUES., THURS., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED

CICERO, ILLINOIS

PETKUS

LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

IŠ KORP! NEO-LITHUANIA LEIDINIO (4)

Kalba, kuria kalbėjo Vytautas su Zigmantu

EMILJA ČEKIENĖ

Verčiant Korp! Neo-Lithuania leidinio puslapius, randame dėmesio vertą "Mūsų rūpesčiai" skyrių, kuriame, be S. Santvaro, ne kasdieninių minčių pluoštą paberia dr. Jonas Balys straipsnyje "Tautotyra -- Tautinės sąmonės ugdymo". Jis rašo:

"Sunkus buvo ir tebėra mūsų tautos kelias. Lietuviai buvo sukūrę didelę valstybę, parodę nuostabius valstybinius, karinius ir organizacinius sugebėjimus. Tačiau jie apleidė labai svarbią kultūros sritį. Didžiulė imperija savo valstybiniuose aktuose vartojo svetimą kalbą, paimtą iš savo pavaldinių gudų. Jeigu toks Vytautas būtų mažiau traukęsis po Ukrainos stepes, gainiodamas totorių hordas, bet būtų pabėręs savo stalo trupinių kokių mokytam vyrui, pavedęs jam sudaryti lietuvišką raštą tos kalbos, kuria jis kalbėjosi derybų metu su savo pusbroliu Jogaila, idant kiti derybininkai nesuprastų, jeigu jis būtų pavedęs kam parašyti gediminaičių giminės istoriją ir užrašyti kanklininkų dainas apie jų žygdarbius, tai šiandien mes galėtume pasidžiaugti, kad esame šviesi tauta. Dar 1547 m., kai išėjo pirmoji lietuviška knyga, vienas kanklininkas dainavęs lietuviškas dainas karaliui Zigmantui Augustui. Nei Vytautui, nei Zigmantui tokia mintis neatėjo į galvą. Labai gaila, tačiau ar galime smerkti ir teisti tuos kunigaikščius, gyvenusius prieš daug šimtų metų, kai ir šių dienų mūsų politikieriai yra panašūs trumparegiai?" (psl. 163)

Čia jis rašo apie senovės lietuvių religiją, iškeltą vertingiausią ir turtingiausią mūsų tautosakos rūsį -- tradicines dainas, sukurtas ir išlaikytas šimtmečių bėgyje lietuviško kaimo žmonių, nurodydamas jų būdingumą bei skirtumą nuo kitų tautų liūdnos, ištęstos, tačiau jos tveria mus už širdies, išsako ilgesį ir šimtmečiais sukaupią tautos gėlą, vaizduoja svajin-

gus vakarus ir auksinę rytmečio aušrą," -- rašo dr. J. Balys, baigdamas žodžiais:

"Mes išeiviai esame tiesioginėje asimiliacijos malūno grėsmėje. To malūno veikimo visiškai sustabdyti negalėsime, galime jį tik prilaikyti. Yra didelis pavojus mums veikiai virsti džiūstančia tautos medžio šaka, jei asimiliacijai neišstengsime veikiau pasipriešinti. Tik tėvynėje kenčia mūsų tautiečiai, neturėdami didelių prabangos išmonių ir pa-

čiu iš svetimos, apgaulingos ir nuožmiausios Maskvos."

"Šitoje kovoje Neo-Lithuania protu ir širdi-

juntu korporanto pėdą kiekvienam Lietuvos kely, tėviškės laukuose ir miesto grindiny. Tikiu, kad ir čia jaunieji kolegos pajus tą patį. Pajus ir dalyvaus tame dideliame darbe, kad išliktų lietuviai ir kad parneštų lietuvišką kultūrą ir laisvę į savo tėvų žemę. Taip mums (kaip mūsų priešakoje) Dieve padėk! (psl. 184).

Labai vertingas, išsamus, pagrįstas istoriniais faktais rašinys yra Alfonso Koncės, kur jis aprašo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo kelią ir savanorių kūrėjų kovas, išvardinęs eilę korporantų buvusių savanorių kūrėjų eilėse, apie kiekvieną pateikdamas keletą biografinių žinių ir žuvimo, mirties ar gyvenimo vietą. Pavardžių eilėje randame ir dar gyvus kolegas, čia pat mūsų tarpe gyvenančius. Tai Jurgis Kiaunė, Alfonsas Koncė, Jonas Našliūnas, Stasys Santvaras, Juozas Vilutis ir kiti. Garbė jiems! Čia matome kai kurių iš jų ir nuotraukas to laiko savanorių uniformoje.

Šis "Mūsų rūpesčių" skyrius baigiamas rašytojo R. Spalio straipsniu "Gimtosios kalbos vaidmuo tautybei išlaikyti". Čia jis nurodo gimtosios kalbos kilmę, reikšmę, tautų mirusių kalbas ir pabrėžia, kad "Gimtoji kalba ir tautybės išlaikymas tremtyje, reikalaujantis tam tikrų pastangų, dvasinių jėgų mobilizavimo, savaime užpildo tuštumą, apsaugodamas nuo iškrypimo, sužalojimo. Jaunimas natūraliai gali išlieti energiją be apgavimo sąvės, nesivaikydamas nesamo idealo. Apleisdami sa-

mi yra griežta, nepalenkiama ir žada išvermingumą iki pergalės, iki savos, nepriklausomos ir tikrais demokratiniiais pamatais atstatytos Lietuvos valstybės."

Domas Penikas nušviečia Korp! Neo-Lithuania teigiamą įtaką ne tik akademiniam, bet ir visam Lietuvos jaunimui.

Jonas Jurekūnas, dabartinis ALTS pirmininkas, savo rašinyje apžvelgia eilę korporantų, išėjusių į veikliuosius kultūrininkus, visuomenininkus ir kitas lietuviškos veiklos sritis. Baigdamas jis rašo:

"Užmerkęs akis matau jų ištisą eilę. Ir

Filijos ir neolitanai 1938. II. 16 Kaune

vają kalbą, tėvai kar-
tais atima vaikui gal tą
išganingą kelią ir nenoromis atidaro vartus
klystkelin."

Kiekvienas straipsnis
pailiustruotas autoriaus

nuotrauka ir kitų rašiniųose liečiamų asmenų, įvykių, švenčių vaizdais. Leidinį paįvairina ir korporantų bei filisterių poezija.

(Bus daugiau)

Dr. J. Balys

togumų, tačiau neatplėsti nuo gimtosios žemės, išlaikys mūsų tautą gyvą."

Daug ir prasmingų minčių randame ir šiame skyriuje, su kuriomis neįmanoma šiais trumpais rašiniais čia supažindinti, reikia visą tą knygą pačiam perskaityti.

Stepas Vykintas straipsnyje "Valstybinio gumo idėjos poveikis" užakcentuoja, kad "komunistų partija, internacionalinė, tautas naikinti partija, pagrindu yra Kremliaus diktatūros įrankis, ir todėl kovą su šia diktatūra yra ne kas kita, kaip kova su komunizmu, einan-

Vaidas iš Chicago Lietuvos Operos "Traviatos" pastatymo. II veiksmo scena su Lilija Šukytė — Violeta ir Algirdas Brazis — tėvas Germont, kuris prašo jos atsisądėti savo sūnaus Alfredo.

VI. Juknevičiaus nuotrauka

PLANINGAS TAUPYMAS
moka gerus dividendus
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4½%

Dabartinis dividendas
išmokamas du kart
per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAR ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanowicz, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Leroux Blackberry Brandy 5th — 3.69
2. Imported 80 proof Scotch whiskey 5th — 3.98
3. Canada Dry Vodka 80 proof 5th — 2.98
4. Wisnowa Cherry Liqueur 5th — 3.39

5. Import. German May Wine 5th — 0.98
6. Import. French Napoleon Vermouth 5th — 1.19
7. Riccadona Vermouth 30 oz. Botl. — 1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

HELP WANTED MALE

DIE MAKERS

LAYOUT MAN ON STEEL RULE DIES. ALSO TRAINEES. LEARN STEEL RULE DIE MAKING. EXCELLENT WORKING CONDITIONS. ADVANCEMENT. ALL BENEFITS. MICRO STEEL RULE DIE CO. 30 FOSTER ST., BERGENFIELD, N.J. (50-56)

TOOL DESIGNERS-LAYOUT MEN FOR PLASTICS

Newly formed engineering department at Hawthorne facility of Nationwide Company.

Two to five years experience in mold and die design preferred. Some work on automatic machinery.

Knowledge of electric pneumatic helpful.

Excellent paid retirement plan and other benefits.

Submit resume, present earnings, and salary required to:

MR. EDWARD F. LACH
LILY TULIP CUP CORP.
L.T. PLASTICS — PACKAGES DIV.
121 Wagaraw Rd. Hawthorne, N.J.
An Equal Opportunity Employer (46-55)

EXPERIENCED
DIE CAST DIE REPAIRMEN
DIE CASTING CHECKERS
Steady work for qualified men. Union shop. Fringe benefits.
GENERAL DIE CASTING CO.
10750 CAPITAL
OAK PARK, MICH.
313 — 564-6230 (44-53)

WANTED JOURNEYMEN

or 1st CLASS

TOOLMAKERS

Toolmakers wanted for small mold work. Require all around toolmaking experience. Our shop is located in Dearborn and services our own plants. We are presently working 68 hrs. per week and have complete company benefits. Phone 313 — 6-6800 ask for Mr. Washburn. (46-57)

MACHINISTS

Bridgeport and lathe operators. Must be experienced. Work from blueprints. Do own set-ups. Job shop operation. Must be capable of aircraft quality.

Advanced Electronics
Inc.

1765 Silas Deane Highway
Rocky Hill, Conn.
529-6881 (50-54)

Akimirka iš Chicago Lietuvos Operos "Traviatos" pastatymo pirmojo veiksmo. Nuotraukos gilumoje matyti Stasė Damijonaitienė, Vladas Vaišvila, arčiau — Kazys Šlavinskas, Rūta Grauzinienė, Ritonė Rudaitienė ir priekyje — Ramunė Dičienė, Bronius Maciukevičius, dainavęs daktaro partiją, ir Sofija Džiugienė. VI. Juknevičiaus nuotrauka

DETROIT

RINKS GROŽIO KARALAITĘ

Negirdėtas įvykis netrukus leis Detroito lietuvių visuomenei pasididžiuoti savo jaunimu. Čia įvyks NUOSTABI NAKTIS, kurios metu bus išrinkta mūsų apylinkės "Miss Lithuania".

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso metu bus renkama Miss Lithuania iš viso laisvojo pasaulio kandidatuojančių mergaičių. Ši karalaitė turės atitinkamai atstovauti Lietuvą savo tautiečių tarpe ir amerikoniškoje aplinkoje. Kandidatės turi būti tarp 18 ir 25 metų ir baigusios aukštesniąją mokyklą. Išrinktoji laimės mokslo stipendiją vieniems metams, ir žinoma, ypatingą garbę atstovauti savo tautai.

Detroitas rinks savo grožio karalaitę. Jaunimo komitetas, vadovaujamas Vyto Marčiukaitio, ruošia rinkimus. Šis komitetas, sudarytas iš visų jaunimo organizacijų pirmininkų, ruošia neįprasto pobūdžio vakarą — "Nuostabi Naktis" — gegužės 21 dieną, Lietuvos Namuose, kada kandidatės bus pristatomos rinkimui.

Komitetas norėtų sukurti šią progą kuo išpūdingesnę nuotaiką ir kviečia visą lietuvišką bendruomenę, ypač jaunimą, atsilankyti.

Kandidatė į grožio karalaites turi būti lietuvaite tarp 18 ir 25 metų. Jaunimo organizacijos atstovai gali pristatyti nominacijos komisijai nenustatytą skaičių mergaičių.

Ši karalaitė laimės \$100 premiją ir nepaprastą garbę.

Kandidatų nominacijos prašom kreiptis į Vyta Marčiukaitį, 8524 Terry, LU 4-3425.

Rūta Bulgarytė

PHILADELPHIA

MOTINOS DIENA

Philadelphijos LB Vinco Krėvės šeštadieninė Mokykla gegužės 8 d., sekmadienį, rengia Motinos Dienos minėjimą. 10:30 val. sv. Andriejaus bažnyčioje bus Mišios, kurias atnaušaus kun. S. Raila. Po pamaldų Tėvų Komitetas rengia bendrus užkandžius parapijos salėje, o mokiniai atliks trumpą meninę programą. Be to, laimėjimui skirti du meno kūriniai: skulpt. P. Vaškio ir dail. K. Žeromskio. Philadelphijos ir apylinkių lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiama dalyvauti pamaldose ir minėjime.

TREČIOJI DAINŲ ŠVENTĖ
CHICAGOJE / 1966 - VII - 3

DR. STEPONAS BIEŽIS, Dainų Šventės Komiteto Pirmininkas su džiaugsmu pažymi, kad kasdieniniame susirašinėjime su chorų dirigentais ir vadovais jaučia didelį pritarimą ir nuoširdų talkininkavimą. Iki šiol dar nėra gavęs nei vieno nusiskundimo. Taip pat labai sklandžiai eina darbas atskirose komisijose.

LABAI NEPATENKINTI prakalbų mėgėjai. Kodėl? Einagandai, kad III-oje Dainų Šventėje visai nebus prakalbų. Jeigu pavartysite senus lietuviškus laikraščius (prieš 40 m.) tai pastebėsite, kad buvo rengiama specialiai prakalbos. O dabar yra tokių, kurie sako: nereikia prakalbų. Šios Dainų Šventės Kom. nutarė apsieiti be prakalbų. Kai kurie klausia: ką gi jie darys? Komitetas atrėžia: dainuosime!

ŠV. JUOZAPO PARAP. CHORAS. Dirigentas Aleksandras Aleksis, pirmininkė Nora Andrikytė. Atsiliepdami į komiteto raštą, atsako: Su malonumu repetuojame tris kart per savaitę ir nekantriai laukiame džiaugsmingos Dainų Šventės Chicagoje".

AUŠROS VARTŲ PARAP. CHORAS. Dirigentas Vaclovas Verikaitis, pirmininkas G. Vindašius. Choro sekretorė M. Kėžinaitytė rašo: "Kol skambės lietuviška daina - lietuvių tauta bus gyva. Linkime ištvermės ir kantrybės sunkiame organizaciniame darbe.

DAINAVOS ANSAMBLIS CHICAGOJE praneša, kad Dainų Šventėje dalyvaus 99 choristai. Reikia tikėtis, kad iki šventės dar susiras vienas choristas ir Dainava dalyvaus lygiai šimtinė, o gal dar daugiau.

MUZ. J. ZDANIUS, Dainų Šventės muzikinis reikalų tvarkytojas turėjo daug darbo sudarant ir išlyginant repertuaro klausimus. Dabar negali atleisti įtampas, kadangi kasdien atsiranda įvairių nenumatytų patvarkymų. Tačiau pripažįsta, kad visas darbas vyksta nuoširdaus bendradarbiavimo dvasioje. Nors dar yra chorų, kurie neatsiliepė į komiteto kvietimą (neišpildė reikiamų anketų) tačiau girdėt, kad jie sparčiai repetuoja.

TĖVIŠKĖS NAMAI. Tai Br. Budriūno parašyta kantata, kuri bus išpildoma Dainų Šventėje. Joje dalyvaus ir solistai, kurie jau pradėjo savo darbą. Solistas bus Rimtautas Dabšys. Tai jaunas, bet labai populiarus dainininkas gyvenantis Los Angeles, Calif. Laimingu sutapimu kantatos autorius Br. Budriūnas taip pat gyvena Los Angeles. Tad artimas kontaktas su kantatos autorium bus labai naudingas solistui.

Solistė bus Dana Stankaitytė. Ji gyvena Chicagoje, bet gerai pažįstama visos Amerikos lietuviams. Ji dalyvavo operose ir daugybėje koncertų įvairiose lietuvių kolonijose. Tai stipri lietuviškos dainos pajėga.

FAUSTAS STROLIA, kuris Dainų Šventėje diriguos vaikų chorą, lanko chorus Chicagoje. Tikimasi, kad nuvažiuos ir į kitas vietas. Šio lankymosi tikslas - susipažinti su choralais, suderinti dainavimą. Jauniesiems dainininkams labai pravartu pamatyti savo būsimąjį dirigentą ir prie jo priprasti. Faustas Strolia vaikų chorų vadovavimo srityje jau senas vilkas. Šioje srityje jis daug dirbo ir tebedirba ir parodė labai aiškius sugebėjimus lavinant jaunuosius dainininkus ir išvedant juos į sceną. Vaikų choro vadovavimas yra savotiška ir skirtinga chorinės darbuotės sritis. Čia neužtenka vien tik muzikinio išsilavinimo, bet taip pat reikia būti ir pedagogu.

New Yorko oktetas su savo dainomis prisidėjo prie skautiškų dainų plokštelės "Laužų aidai". Plokštelė leidžiama Filistėrių Skautų Sąjungos skautų jubiliejinį ir jaunimo metų progą.

HELP WANTED FEMALE

COOK—RELIEF

Varied hours. Position available for experienced institutional cook. Salary commensurate with experience. Contact

DOCTORS
HOSPITAL

12345 Cedar Road
Cleveland Heights, Ohio 44106
SW 5-5000, Ext. 205 (49-50)

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE
CLEVELAND
PNEUMATIC
Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.

MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components

KELLER-
HYDROTEL

Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL
BORING
MILLSTURRET
LATHESGAP TURRET
LATHESENGINE
LATHESMILLING
MACHINESRADIAL
DRILLSNUMERICAL
CONTROLLED
MACHINES

GAUSITE GERĀ VALANDINI
ATLYGINIMA IR VISUS PRIEDUS.

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.
OR CALL
341-1700

for an interview convenient
for you.

An Equal Opportunity Employer

Header Operator

Pointer Operator

Toolmaker

Tool Room Lathe

Hand

CHANDLER
PRODUCTS CORP.

Div. of Nat'l Screw & Mfg. Co.
1491 CHARDON RD.

An Equal Opportunity Employer (49-50)

SEMISKILLED

SHOP WORK

Openings for semiskilled labor with good opportunity for advancement. Good starting hourly rate, numerous employee benefits, permanent position with material handling equipment manufacturer. Interviews daily 1:30-3:30 p.m.

American Monorail
Co.

1111 E. 200 ST.
An Equal Opportunity Employer (49-50)

PART TIME
MACHINE OPERATORS
SECOND SHIFT (6:00 to 11:00 P.M.)

Ground floor opportunity for qualified men with the following skills to join our new, short, evening shift. Ideal for moonlighters, students and retired machinists.

TURRET LATHE OPERATORS

We require men with multi-tool per station operating ability on production Turret Lathes. Must be able to use all usual inspection tools as well as to read and interpret engineering drawings.

MILLING MACHINE OPERATORS

Men with complete set-up and operating facility on vertical milling machines. Successful candidates will find unusually progressive personnel policies and manufacturing methods.

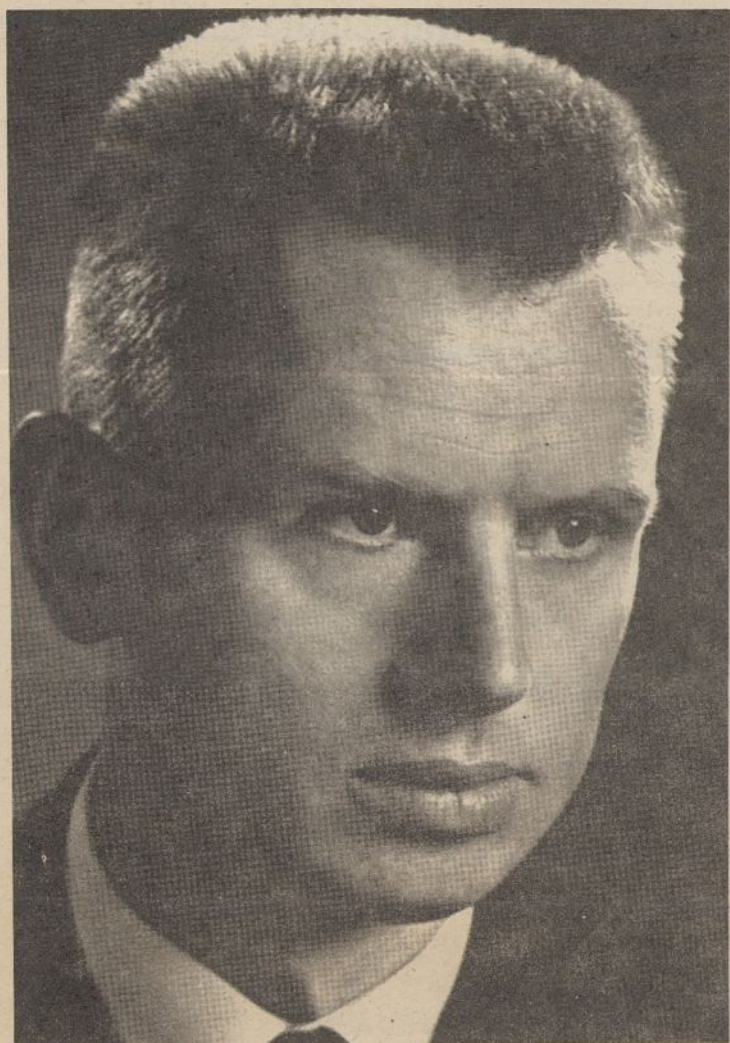
IVAN SORVALL, Inc.

Pearl Street 847-2491 Norwalk, Conn.
One block south of Merritt Parkway, off Route 7
An Equal Opportunity Employer

**GEGUŽĖS 7 D., ŠEŠTADIENI,
ĮVYKS**

DIRVOS AUKSINĖS SUKAKTIES

Kompozitorius DARIUS LAPINSKAS

Solistė ALDONA STEMPUŽIENE

BALIUS

puošnioje Clevelando Pick-Carter
viešbučio Crystal Ballroom salėje.

Meningę programą išpildys: *solistė Aldona Stempužienė*
ir muzikas Darius Lapinskas

Šokiams gros MELODY BAND orkestras. Bus coctailiai ir prie stalų patiekama vakarienė su šampanu. Bilieto kaina asmeniui 10 dolerių. Bilietus jau galima įsigyti Dirvoje, arba užsisakyti laišku, pridėdant čekį ar pašto perlaidą ir nurodant kiek vietų užsisakoma.

DIRVA, 6907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio 44103
Telefonas: 431-6344

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• St. Barzdukas, inž. Alg. Nasvytis, inž. V. Kamantas ir M. Lenkauskienė PLB valdybos nariai, šį savaitgalį buvo išvykę į Detroitą dalyvauti JAV LB Tarybos suvažiavime.

• Clevelando jaunieji dailininkai, norį dalyvauti Jaunimo Metų ir kongreso programa Chicagoje ruošiamoje dailės parodoje, kuri prasišės birželio 25 d. ir tęsis iki liepos 10 d., registruojasi iki birželio 4 d. Informacijų Clevelande gali gauti pas Mirgą Kižienę, telef. 531-8429.

• Vytautui Beliajui pagerbti ir su jo darbais susipažinti gegužės 15 d., 3 val. p. p. Naujosios parapijos salėje (Neff Rd.) rengiamas vakaras.

Vakaro metu veiks V. Beliajaus veiklos ir darbų apžvalga, o programoje pasirodys Vysk. Valančiaus Lit. mokyklos taut. šokių grupė, vadovaujama Liudo

Sagio ir Vėjūnių kvartetas. V. Beliajaus yra daug pasidarbuota ne tik tautinio lietuvių meno srityje, bet ir jo populiariame amerikiečių tarpe.

• Jaunimo metų stovykla įvyks Dainavoje, 15100 Austin Rd., Manchester, Mich., nuo birželio 25 d. iki birželio 30 d. Stovyklon kviečiamas visas laisvame pasaulyje gyvenantis lietuvių jaunimas, turįs 18 metų arba baigęs gimnaziją (12 skyrių).

Registracijos mokestis \$5.00 įskaitomas į stovyklos mokestį, kuris yra \$26.00. Registracija baigiasi gegužės 15 d.

Clevelandiečiai registracijos anketas gali gauti pas Jaunimo Metų Clevelando skyriaus pirm. Džinarą Ki-

ži, 18921 Hiller Ave. Tel. 531-8429.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Nedelskime ilgiau ir padidinkime savo gyvybės draudimą, kol dar nėra vėlu. Dėl informacijų skambinkite prityrusiam draudimo atstovui — V. Giedraičiui tel. 944-6835.

SAVININKAS PARDUODA NAMĄ

mūrinis — geros pajamos — bungalow. 6 kamb. apačioje, 4 viršuje. Du mūriniai garažai ir pobūviams kambarys.

1047 E. 174 gt.
(prie Lake Shore Blvd.)
Tel. IV 1-7139

HELP WANTED MALE

FACTORY
MACHINE
TRAINEES

COLD HEADER
TRAINEES

INSPECTION
TRAINEES

We have openings available to learn a skilled trade. Excellent benefits and working conditions.

APPLY IN PERSON
8:30 A.M. TO 5 P.M.

Anchor Fastener

26101 FARGO
BEDFORD HEIGHTS, OHIO
(49-50)

ORDERLY

X-ray dept., 8 a.m. to 4:30 p.m., 6-day week; 50 yrs. of age or over. Transporting patients. Excellent working conditions. Contact

DOCTORS
HOSPITAL

12345 Cedar Road
Cleveland Heights, Ohio 44106
SW 5-5000, Ext. 205
(49-50)

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio
Tel. EX 1-1143

Kviečia visus stoti į klubą nariais.

Lietuvių Klube veikia įvairių lietuviškų laikraščių — žurnalų skaitykla, televizija, transliuojamos Tėvynės Garsų radijo valandėlės programos ir yra įvairiausių kitų pramogų, smagiam savaitgalių ir šiaip vakarų praleidimui.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

LIETUVIŠKOS KNYGOS, PLOKŠTELĖS, MEDŽIO DROŽINIAI, AUDINIAI, GINTARAS

ir įvairios kitos importuotos dovanos!

Visa tai galite įsigyti, atvykę į naujai atidarytą DIRVOS krautuvę, 6907 Superior Ave.

Krautuvė atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak., šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 2 val. p. p.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• ALT S-gos 1 ir 11 skyrių suruošto Dirvai paminėti vakaro likutis su abiejų skyrių aukomis, viso 100 dol., buvo prisiųstas Dirvos administracijai per inž. K. Kruliką I sk. kasininką.

Abiejų skyrių vadovybėms ir visiems prisidėjusiems prie to vakaro pasisekimo reiškia padėka.

• Lietuvių Studentų Sąjungos naujos CV-bos posėdyje nariai pasiskirstė pareigomis sekančiai:

Pirmininkas — Kęstutis Paulius Žygas, vicepirmininkai: Bostone — Antanas Saulaitis S.J., New Yorke — Petras Vainius, Clevelande — Rimas Gulbinas ir Chicagoje — Algis Rukšėnas, išdininkas — Kazys Snieska, sekretorius — Stasys Rastonis.

Lietuvių Studentų Sąjungos reikalais kreipkitės į CV-bą sekančius adresu: Kęstutis Paulius Žygas, Robinson Hall, Graduate School of Design, Harvard University, Cambridge, Mass.

• "Lietuvių liaudies pasaulėjauta", dr. Jono Balio studija lietuvių tautos charakteriui pažinti, jau išspausdinta ir atiduota išskyklai. Veikalą leidžia Pedagoginis Lituanistikos Institutas, kuriame dėstomas tos studijos pobūdžio kur-

sas. Veikalo mecenatas — Lietuvių Tautinis Akademikis Sambūris, kuriam šiuo metu pirmininkauja K. Kasakaitis.

• K. Morkūnas, iš Meridano, Conn. Dirvos 50 metų sukakties proga įstojo į Vilties draugiją 25 dol. įnašu.

AUKOS DIRVAI

Dr. St. Petrauskas
Elizabeth, N. J.\$4.00
G. Alekna, Racine, Wis. 1.00
V. Bitinas, Detroit 2.00
Pr. Kašiuba, Chicago 4.00
A. Kišonas, Detroit 1.00
J. Adomaitis,
Rochester, N. Y. 1.00
F. V. Kaunas, Chicago 1.00
J. Česekas, Toronto 2.00
V. Kulys, Toronto 5.00
St. Jokūbaitis,
Toronto 5.00
V. Čepukaitis, Cleve. 1.00
Dr. J. Abraitis, Cleve. 1.00
I. Vegelis, Hudson, NY 1.00
V. Ignas,
Queens Village, N. Y. 1.00
A. Grinius, Detroit 1.00
P. Vilkas, Cleveland .. 3.00
A. Bielskis, Euclid, O. 2.00
Pr. Stempužis, Cleve. 2.00
Dr. J. Pavilionis,
Chicago 5.00
J. Pipiras, Worcester 1.00
K. Narbutaitis, Cleve. 2.00
J. Ulėnas, Plainview 3.00
A. Vilėniškis,
Richmond Hill, N. Y. 1.00

CHICAGO

NAUJA LIETUVIŠKA ŠEIMA CHICAGOJE

Balandžio 23 d. Marquette Parko bažnyčioje, kun. Vaclovas Zakarauskas sujungė moterystės ryšiais dailininko Jono Tričio dukterį Juditą su inž. Vaclovo Mažeikos sūnumi Mindaugu.

Vakare jaunųjų pagerbti prisirinko pilna šv. Kryžiaus parapijos salė. Čia be tėvelių jaunesiems sėkmės lietuviškame šeimos kelyje linkėjo Jonas Našlūnas, Mečys Šimkus, Algirdas Reivytiš ir Simas Velbasiš. Juozas Pautienius padovanojo jaunesiems savo sukurto piešinį. Kasniūnai sveikino telegrama. Palydos vardu jaunuosius sveikino vyriausias pabrolys Vaidevutis žemaitis. Abu jaunieji atsakydami linkėjėjams žadėjo laikytis jų patarimų. Visą vedybinę puotą, artistiškais pajavirinimais, gyvai pravedė aktorius Zigmas Moliejus iš East Chicagos. V. A. R.

• Sibiro tremtinys Alfonso Miliukas gegužės 14 d., 7 val. 30 min. vakaro Jaunimo Centro didžiojoje salėje skaitys viešą paskaitą apie lietuvių tremtinius Sibiro taigose. Po paskaitos laisvi paklausimai. Chicago lietuvių visuomenė maloniai kviečiama minėtoje paskaitoje dalyvauti. Rengia LT Akademinių Sambūrio ir Korp' Neo-Lithuania Valdybos.

• Lietuvių Teisininkų Draugijos Chicago skyriaus narių susirinkimas įvyks gegužės 1, sekmadienį, 3 val. p. p. Jaunimo Centre, 5620 S. Claremont Ave. kamb. 104. Petras Stravinskis skaitys paskaitą "Mūsų teisinė kultūra ir politinė etika". Po paskaitos bus skyriaus valdybos ir revizijos komisijos pranešimai ir naujos valdybos ir revizijos komisijos rinkimai. Į paskaitą kviečiami ir svečiai.

NEW YORK

• Pianistė Aldona Kepalaitė, koncertavusi New Yorke, Chicagoje, Bostone, gegužės 7 d. rengia savo antrąjį piano rečitalį Town Hall, New Yorke. Koncertas įvyksta 5:15 val. p. p. Programoje bus išpildomi Kačinsko, Bach, Schumann, Beethoven, Chopin, Debussy ir Liszt kūriniai.

Bilietus į koncertą iš anksto galima įsigyti pas p. V. Leskaitienę — telefonas JA 3-8268, M. Žukauskienę — tel. EV 4-2623 ir N. Ulėnienę — tel. 516 WE 8-0260.

LOS ANGELES

TIKRAI JUKIAI PRALEISIT VAKARĄ

Daug visokių suvažiavimų, švenčių, koncertų, vyksta mūsų lietuviškos išeivijos gyvenime. Vieni iš jų yra politinio pobūdžio, kiti tautinių jausmų paglostymo arba sielai tam tikro peno duodantieji įvykiai. "KARTONŲ", "ŽIBUOKLIŲ", "PAVASARIO" balių skambūs pavadinimai ar nepraeina kartais pro mūsų ausis, kaip kažkokie nereikšmingi žodžiai, neverti dėmesio pobūviai, kur žmogus tik bereikalingai laiką gaišini bei pinigą išmeti. Bet tas mūsų "prabaliavimas" pinigais tikrai nėra be reikalo išmetamas, jis pasidaro lyg "mana" iš dangaus mūsų sesėm ir broliam pavergtoje tėvynėje, bei tolimoje Sibiro taigose mirdėjantiems mūsų tautiečiams. Todėl nebebūkime taip

Jaunieji su tėvais. Iš kairės: dail. Jonas Tričys, jaunasis Mindaugas Mažeika, jaunoji Judita Tričytė-Mažeikienė ir inž. Vaclovas Mažeika. V. A. Račkausko nuotrauka

DIRVOS MINĖJIMO GEGUŽĖS 7 D. TVARKARAŠTIS:

CLEVELAND, OHIO

VIESBUTIS:

PICK-CARTER HOTEL, TELEF. PR 1-7200
Prospect and East 9th Streets

A. L. TAUTINĖS S-GOS TARYBOS POSĖDIS:
ENGLISH ROOM — MEZZANINE FLOOR
NUO 12 IKI 5 VAL. P. P.

DIRVOS SUKAKTUVIŲ IŠKILMINGASIS POSĖDIS:
EMBASSY ROOM
NUO 6 VAK. IKI 7 VAK.

Pagrindinę kalbą pasakys ALT S-gos pirm.

inž. J. JURKŪNAS

BANKETAS

Invokacija — BALF'o pirm.
kun. V. MARTINKUS

Trumpas įvadas: PLB pirm.
J. J. BACHUNAS

SVEČIAI RENKASI Į
CRYSTAL HALL — APAČIOJE

(ten yra rūbinė)
KOKTAILIAI TEN PAT PRASIDĖS 7 VAL. VAK.
VAKARIENĖ — 8 VAL. VAK.

ŠOKIAI

CRYSTAL HALL
ŠOKIŲ METU VEIKS BARAS

PROGRAMOS VEDEJAS
JUOZAS STEMPUŽIS

Apsigyvenusiems Pick-Carter viešbutyje, suvažiavimo metu automobiliai bus laikomi viešbučio garaže nemokamai.

Spaudos mėnuo--Dirvos mėnuo

Naujiems skaitytojams Dirva tik \$10 metams!

Šiais metais PL Bendruomenė balandžio mėnesį paskelbė spaudos platinimo mėnesiu. Švėsdama savo 50-ties metų sukaktį, Dirva skelbia ypatingą nuolaidą savo naujesiems skaitytojams:

visi tie, kurie naujai užsiprenumeruos gegužės mėnesį

GAUS DIRVĄ METAMS TIK UŽ \$10

Nuo š. m. birželio 1 d. vėl bus taikoma normali kaina \$11 metams

Paskatinkite savo artimuosius pasinaudoti šia nuolaida.

Panaudokite Jums atsiųsto laiško atkarpą arba greta šio skelbimo esantį kuponą. Suradę Dirvą naują skaitytoją, jo prenumeratą čekiu arba pinigais siųskite

DIRVA 6907 Superior Ave. Cleveland, Ohio 44103

NAUJAS DIRVOS PRENUMERATORIUS

DIRVOS ADMINISTRACIJAI,
6907 Superior Ave. Cleveland, Ohio 44103

Pasinaudodamas jūsų nuolaida, siunčiu \$10.00 ir prašau siuntinėti Dirvą šiuo adresu:

Vardas-pav.

Adresas

Jeigu užsakoma kitam, užsakytojo parašas ir adresas:

Vardas-pav.

Adresas

Brangiajam tėveliui, seneliui ir uošviui

A. A.

ROBERTUI KRONUI

mirus, mielą STEFANIJA KAUNELIENE

NE, jos šeimą ir artimuosius nuoširdžiai

užjaučiame ir kartu liūdime

Valė ir Matas Tylai,
Julė ir Jonas Kučinskai,
Petras Dalinis ir
Stasė, Rūta ir Leonas Bulgariai

Dėkojame pažįstamiems, draugams ir giminėms, visokeriopai pareiškusiems užuojautą ar dalyvavimu laidojime pagerbusiems mums brangų vyrą, tėvą ir uošvį.

A. A.

VLADAS ŽILINSKAS,

gimęs 1884 m. rugpjūčio mėn. 18 dieną Skapiškyje, mirė balandžio mėn. 8 dieną Waterbury, Connecticut. Palaidotas vietos lietuvių tautinėse kapinėse. Savo gyvenimo kelią praėjo, vedinas geros širdies, meilės ir pasiukojimo.

Eleonora Žilinskiė
Elena ir Mykolas Gureckai
Valerija ir Anatolijus Krupėnai
Vanda ir Kipras Bagdanavičiai
Vladas ir Dorothy Žilinskai

A. A.

VLADUI ŽILINSKUI

mirus, dukrai ELENAI, žentui MYKOLUI GURECKAMS ir anūkams reiškia nuoširdžią užuojautą

A. Šova ir šeima